

معاهده بین افغانستان و ایران راجع به آب

رود هلمند (هیرمند)

دولتین افغانستان و ایران با آرزو مندی رفع دائمی کلیه اسباب اختلاف در مورد آب رود هلمند (هیرمند) و به سابقه (بمنظور) حفظ روابط حسنه بین المللی و احساسات ناشی از برادری و همسایگی تصمیم گرفتند معا همدرا باین منظور منعقد نمایند و نمایندگان ذیصلاح خویش را افراد ذیل تعیین کردند :

از جانب ایران
امیر عباس هویدا نخست وزیر
ایران

از جانب افغانستان
محمد موسی شفیق صدراعظم
افغانستان

و هر دو نماینده اعتبار نامه های خویش را به یکدیگر ارائه نموده و آنرا صحیح و معتبر شناختند و به مواد آتی موافقت نمودند:

ماده اول

در این معاهده اصطلاحات ذیل معانی آتی را دارند:

الف:

- ۱۱- دهرغو می - ۱۱ جنسی (۱۱دی) مطابق بق اول جنوری
 - ۱۲- دسلوا غی - ۱۲ دلو (۱۲ بهمن) مطابق اول فروری
 - ۱۰- ادکب - ۱۰ حوت (۱۰ اسفند) مطابق اول مارچ
 - ۱۲- دوری - ۱۲ حمل (۱۲ فروردین) مطابق اول اپریل
 - ۱۱- ادغویی - ۱۱ ثور (۱۱ بیست) مطابق اول می
 - ۱۱- ادغبر گولی - ۱۱ جوزا (۱۱ آخر دان) مطابق اول جون
 - ۹- دقله - ۹ حملون (۹ مهر) مطابق اول اولد جولای
 - ۱۰- ادزمری - ۱۰ اسد (۱۰ مرداد) مطابق اول اگست
 - ۱۰- دوری - ۱۰ سنبله (۱۰ شهریور) مطابق اول سپتمبر
 - ۹- دقله - ۹ میزان (۹ مهر) مطابق اول اکتبر
 - ۱۰- ادلرم - ۱۰ عقرب (۱۰ آبان) مطابق اول نوا مبر
 - ۱۰- ادلیندی - ۱۰ قوس (۱۰ آذر) مطابق اول دسمبر میباشد.
- در سالهای کبیسه تفاوت یکروز بهو جب تقویم هجری شمسی رعایت میشود .
ب- یک (سال آب) مدتی است از اول اکتوبرالی ختم سپتمبر سال مابعد
ج- یک سال نور مال آب عبارت از سال است که مجموع جریان آب از اول اکتو بر تا ختم سپتمبر سال مابعد در موضع دستکا آب شناسی دهر و بر رود هلمند

(هیرمند) بالاتر از مدخل بند کجکی چهار ملیون و پنجمید ونود هزار ایگر لیست (۵۹۰۰۰۰) ایگر لیست (۵۶۶۱ و ۷۱۵) ملیون متر مکعب) اندازه گیری و محاسبه شده است. مقدار جریان ماهانه سال نورمال در پروتو کول شماره یک منضمه این معاهده ذکر گردیده است.

سدستگاه آب شناسی دهرا و د مفضلابحیث (صبر فابعنوان) شا خص محاسبه جریان باین منظور که آیا جریان یکسال نور مال را تشکیل میدهدیانی (یا نمیدهد) شناخته شده است.

ماده دوم

مجموع مقدر آبی که از رود هلمند (هیرمند) در سال نورمال آب و یاسال مافوق نور مال آب از طرف افغانستان بایران تحویل داده میشود منحصر است به اوسط (متوسط) جریان ۲۲ متر مکعب در ثانیه طبق جدول شماره ده راپور کمیسیون (دلتای هلمند) مورخ ۲۸ فیروزی ۱۹۵۱ مطابق تقسیمات ماهانه ای که در ستون دو جدول مندرج ماده سوم این معاهده ذکر شده و یکمقدار اضافی اوسط (متوسط) جریان چار متر مکعب در ثانیه متناسب به تقسیمات ماهانه مشمول ستون دو که در ستون ۳ جدول مندرج در ماده سوم توضیح گردیده و به سایقه حسن نیت و علایق براندانه از طرف افغانستان بایران تحویل داده میشود.

ماده سوم

الف در ظرف ماه های سال نور مال آب یاسال مافوق نور مال آب مقادیر معینه آب از رود هلمند (هیرمند) که در ماده دوم این معاهده تشریح و تعیین گردیده طبق ستون ۴ جدول آتی در بستر رود هلمند (هیرمند) در مواضع ذیل از طرف افغانستان بایران تحویل داده میشوند.

۱	۲	۳	۴
ماه	تقسیمات اوسط (متوسط) جریان آب به متر مکعب در ثانیه با اساس ۲۲ متر مکعب در ثانیه کمیسیون دلتای هلمند.	تقسیمات اوسط (متوسط) جریان آب به متر مکعب در ثانیه با اساس ۴ متر مکعب در ثانیه حسن نیت.	تقسیمات اوسط (متوسط) جریان آب به متر مکعب در ثانیه با اساس مجموع ستون ۲ و ۳ این جدول یعنی ۲۶ متر مکعب در ثانیه
اکتوبر	۴۲۳	۰۷۷	۵۰۰
نوامبر	۱۰۷۵	۱۹۷	۱۲۷۲
دسمبر	۱۹۴۸	۳۵۶	۳۳۰۴
جنوری	۲۹۳۵	۵۳۲	۳۴۶۷
فیروزی	۶۶۱۲	۱۲۰۴	۷۸۱۶
مارچ	۶۱۹۰	۱۱۲۳	۷۳۱۳
اپریل	۳۶۳۰	۴۸۱۰	۳۱۱۱
می	۷۶۴	۱۳۹	۹۰۳
جون	۱۶۷۱	۳۰۲	۱۹۷۳
جولای	۱۱۶۱	۲۱۱	۱۳۷۲
اگست	۷۹۳	۱۴۴	۹۲۷
سپتمبر	۱۹۸	۰۳۴	۲۳۲

مواضع تحویلهای قرار ذیل اند :

- ۱- در موضعی که خط سرحد رود سیستان را قطع میکند .
 - ۲- در مورد موضعی دیگر بین پایه سرحدی پنجاه و یک و پنجاه دو که در خلال مدت سه ماه بعد از انعقاد این معاهده توسط کمیسیون طرفین با تثبیت فاصله سمت هر یک از آن دو موضع از یکی از پایه های سرحدی مذکور در جاییکه خط سرحد در بستر رود هلمند (هیر مند) واقع گردیده تعیین میگردد . تعیین آن دو موضع بعد از تصویب حکومتین (دولتین) نافذ شمرده میشود .
- ب- طرفین در مواضعیکه در فقره الف این ماده تذکار یافته تاسیسات مشترک و مناسب که شرایط آن مورد قبول طرفین باشد اعمار (احداث) و آلات لازمه در آن نصب مینمایند .
نامقادیر معینه آب مندرج مواد این معاهده به صورت موثر و دقیق مطابق به احکام این معاهده اندازه گیری و تحویل شود .

ماده چهارم

در سالهاییکه در اثر حوادث اقلیمی مقدار جریان آب از سال نورمال آب کمتر باشد و از آنجا که اندازه گیری دستگاه آب شناسی دهرا و دجریان مربوط به ماه های قبل ماه مورد بحث از نسبت به ماه های مشابه سال نورمال آب مقدار کمتری نشان دهد از قیاس مندرج در ستون چار جدول ماده سوم به تناسبی که جریان واقعی ماه های ماقبل همان سال آب (در این صورت جریان ماه مارچ ما قبل آبی ماه مورد بحث) با ماه های مشابه یک سال نورمال آب دارد برای ماه های آینده همان سال آب تعدیل و مقادیر تعدیل شده در مواضع مندرج ماده سوم پائین تحویل داده میشود .

هرگاه در ظرف یکی از ماه های آینده بعد از ماه مورد بحث دستگاه آب شناسی دهرا و مقدار آب برابر یا مازاد بر آب مشابه سال نورمال را نشان دهد آب ماه مورد بحث طبق ستون چار جدول ماده سوم تحویل میشود .

ماده پنجم

افغانستان موافقت دارد اقدامی نکند که ایران را از حقایق آن از آب رود هلمند (هیر مند) که مطابق احکام مندرج مواد دوم و سوم و چهارم این معاهده تثبیت و محدود شده است بعضا یا کلا محروم سازد .

افغانستان با حفظ تمام حقوق بریا قی آب رود هلمند (هیر مند) هر طوریکه خواسته باشد از آن استفاده مینماید و آنرا بصرف می رساند .

ایران هیچگونه ادعایی بر آب هلمند (هیر مند) بیشتر از مقادیریکه طبق این معاهده تثبیت شده است ندارد حتی اگر مقادیر آب بیشتر در دلتای سفلی هلمند (هیر مند) میسر هم باشد و مورد استفاده ایران هم بتواند قرار گیرد .

ماده ششم

افغانستان اقدامی نخواهد کرد که حقایق ایران برای زراعت بطور کلی نامناسب شود یا بمواد شیمیایی حاصله از فاضل آب منابع بعدی آلوده شود که با آخرین رو شهای فنی معمول قابل تصفیه نبوده استعمال آن برای ضروریات مدنی ناممکن و مضر گردد .

ماده هفتم

هر نوع آببندی مشترک که اعمار (احداث) آن بمنظور استحکام بستر رود در مواضعی که خط سرحد در رود هلمند (هیر مند) واقع گردیده لازم دیده شود بعد از موافقت طرفین بر شرایط و مشخصات آن میتواند احداث گردد .

ماده هشتم

هر یک از طرفین یکنفر کمیسیون مشترک را تعیین خواهد کرد .

نمودتا در اجرای احکام این معاهده از (جانب) دولت خود نمایندگی کند. حوزه صلاحیت و وظایف این کمیسیون مادر پروتوکول شماره یک ضمیمه این معاهده تعیین گردیده است.

ماده نهم

در صورت بروز اختلاف در تعبیر یا تطبیق (اجراء) مواد این معاهده طرفین اولاً از طریق مذاکرات دیپلماتیک - ثانیاً از طریق صرف مساعی جمیله مرجع ثالث برای حل اختلاف سعی خواهند کرد و در حالیکه این دو مرتبه به نتیجه نرسد اختلاف مذکور بر اساس مواد مندرج در پروتوکول شماره دو ضمیمه این معاهده به حکمیت محول میشود.

ماده دهم

افغانستان و ایران قبول دارند که این معاهده مثل (بیانگر) موافقت کامل و دایمی دولتین میباشد و احکام این معاهده مخض (صرفاً) در داخل حدود محتویات آن اعتبار دارد و تابع هیچ یک اصل (پرنسیپ) یا سابقه (پرسدنت) موجود یا آینده نمیشد.

ماده یازدهم

هرگاه خشکسالی مدهش یا بر وز حالات مجبره (فوریس مازور) رسیدن آب رابه دلتای هلمند (هیرمند) موقتا ناممکن سازد کمیسیون طرفین فوراً بمشوره پرداخته پلان (طرح) عاجل لازمه را بمنظور رفع مشکلات وارده یا تخفیف آن تهیه و به حکومتین (دولتین) مربوطه خویش پیشنهاد مینمایند.*

ماده دوازدهم

این معاهده از تاریخی نافذ میگردد که اسناد مصدقه پس از طی مراحل قانونی آن بین دولتین مبادله شود.
این معاهده به زبانهای پشتو، دری (فارسی) و انگلیسی هر یک در دو نسخه تنظیم گردیده و دارای اعتبار مساوی میباشد. در موقع صرف مساعی جمیله مرجع ثالث و رجوع به حکمیت به متن انگلیسی مراجعه میشود.
دز شهر کابل بتاريخ ۲۲ حوت ۱۳۵۱ هجری شمسی مطابق ۱۳ مارچ ۱۹۷۳ میلادی امضاء و منعقد گردید.

از جانب افغانستان

محمد موسی شفیق صدراعظم
افغانستان

از جانب ایران

امیر عباس هویدا نخست وزیر
ایران

پروتوکول شماره یک

درباره صلاحیت و وظایف کمیسیون ضمیمه معاهده افغانستان و ایران
راجع به آب رود هلمند (هیرمند)

ماده اول

منصد از معاهده در این پروتوکول معاهده افغانستان و ایران راجع به آب دو د

هلمند (هیرمند) که بتاريخ ۲۲ حوت ۱۳۵۱ بین دولتین با مضاء رسیده میباشد .

ماده دوم

هریک از طرفین معاهده از اتباع خود يك نفر کمیسار و یک نفر معاون کمیسار تعیین می نماید. کمیسار و معاون وی در تطبیق (اجرای) احکام معاهده راجع به تحویل آن مقدار از آب هلمند (هیرمند) بایران که در معاهده تعیین گردیده از حکومت (دولت) خود نمایندگی میکنند.

ماده سوم

الف- کمیسار ها از بین مامورین عالی رتبه منصوب میشوند.
ب- هر یک از کمیساران میتواند در اجرای وظایف خویش از خدمات و نفر مشاور که از تبعه مملکت خودش باشد استفاده نماید.
ج- تامین مصارف (هزینه) کمیساران و مشاورین و مشاورین بعهده حکومت (دولت های) متبوعه شان میباشد .

ماده چهارم

کمیساران در کلیه مسائل ناشی از اجرای این پروتوکول نماینده دولت خود میباشدند و در امور مربوط باین پروتوکول بین دو لیتین بحیث (بعنوان) مامورین ارتباط اجرای وظیفه نمایند .

ماده پنجم

در سالهاییکه بر حسب شرح ماده چهارم معاهده مقدار جریان آب کمتر از سال نورمال آب باشد و کمیسار و جانب ایرانی راجع بجریان آب بالاتر از مدخل بند کجکی بر رود هلمند (هیرمند) در دستگاه آب شناسی دهرآ و مطالب معلومات گردد جانب افغانی ارقام مربوطه را که توسط آن دستگاه ثبت شده است بسترسوی میکندارد. در اثر تقاضای کمیسار ایرانی کمیسار افغانی را پور ماهانه جریان آب را که در دستگاه دهرآ ثبت گردیده بوی ارائه میدارد. در صورت تقاضای کمیسار ایرانی کمیسار افغانی باری همکاری خواهد نمود تا جریان آب را در دستگاه دهرآ مشاهده و اندازه گیری نماید.

تبصره :- جدول تقسیمات جریان ماهانه سال نورمال آب قورار ذیل است :

ایکرفیت	۱۵۴۰۰۰	اکتوبر
ایکرفیت	۱۷۲۰۰۰	نوامبر
ایکرفیت	۱۷۶۰۰۰	دسمبر
ایکرفیت	۱۷۸۰۰۰	جنوری
ایکرفیت	۲۰۸۰۰۰	فبروری
ایکرفیت	۵۹۷۰۰۰	مارچ
ایکرفیت	۱۱۵۸۰۰۰	اپریل
ایکرفیت	۱۰۳۳۰۰۰	می
ایکرفیت	۴۴۱۰۰۰	جون
ایکرفیت	۲۱۱۰۰۰	جولای
ایکرفیت	۱۳۷۰۰۰	اگست
ایکرفیت	۱۲۵۰۰۰	سپتمبر
ایکرفیت	۴۵۹۰۰۰۰	مجموع

ماده ششم

کمیسیون افغانی و ایرانی در مواضع تحویلدهی مندرج ماده سوم معاهده در مورد اندازه گیری و تحویلدهی آب مطابق احکام معاهده و مواد این پروتوکول مشترک اقدام مینمایند.

ماده هفتم

کمیسیون افغانی و ایرانی ((کمیته مشترک کمیسیون)) را تشکیل میدهند که متعین بنام کمیته مشترک یاد میشود. این کمیته بمنظور حل و فصل سریع مسایل ناشی از اجرای و طائفی که بموجب این پروتوکول بعهده آنها محول گردیده سهمی خود را بکار خواهد برد و تصمیم آن در حدود صلاحیت آن لازم الاجرا خواهد بود.

ماده هشتم

کمیته مشترک جلساتی عادی خود را در اوقات معینه که توسط آن کمیته تعیین میگردد دایر مینماید. در حالات عاجل هر یک از کمیسیونها نمیتوانند دایر شدن جلسه مخصوص کمیته مشترک را تقاضا نمایند. کمیته مشترک جلسات عادی خود را در کابل یا زرنج افغانستان یا در تهران یا زابل ایران هر یک که مورد موافقت آن قرار گیرد دایر مینماید. جلسه مخصوص کمیته در محلی از مجلات متذکره فوق که در درخواست جلسه مذکور از آن نام برده شده دایر میگردد.

ماده نهم

کمیسیونها گزارش فعالیتهای سال آب ماقبل کمیته مشترک را به حکومتهای (دولت های) مربوطه خویش قبل از اول نوامبر هر سال تسلیم مینمایند. کمیسیونها میتوانند در هر موقع دیگری که مناسب بداند گزارشهای دیگری در داخل حدود و طایفشان که در این پروتوکول تعیین شده به حکومتهای (دولت های) مربوطه خویش تسلیم نمایند.

ماده دهم

آلتم هر یک از طرفین معاهدت میاتمی را تحت ریاست وزیر متکفل (مسوول امور) استفاده از آب تعیین مینماید. مجموع هیاتین دو طرف کمیته وزراء را تشکیل میدهد. بد کمیته وزراء در اثر تقاضای یکی از حکومتین (دولتین) جلسه خود را دایر میکند. کمیته وزراء صلاحیت دارد تا بحدل مشکلا تیکه از تطبیق (اجرای) این پروتوکول بروز نماید بپردازد. کمیته مشترک به تطبیق (اجرای) فیصله های (تصمیم های) کمیته وزراء مکلف میباشد.

چند حالات عاجل یا حینیکه اعضای کمیته مشترک نتوانند بموافقه برسند هر یک از کمیسیونها میتوانند از حکومت (دولت) خود بخوانند تا دایر شدن جلسه کمیته وزراء را تقاضا نمایند.

دکمیته مشترک و کمیته وزراء طرز العمل جلسات مربوطه خود را وضع مینمایند.

ماده یازدهم

در صورت عدم موافقت کمیته وزراء طرفین کمیته بحکومتهای (دولتهای) متبوعه شان را بپور ارائه خواهند نمود تا از مجرای دیپلوماسی بین حکومتین (دولتین) راه حلی جستجو شود. فیصله اینکه (تصمیمی که) از طرف کمیته هاویا از مجرای دیپلوماسی صورت بگیرد باید در داخل حدود معاهده و این پروتوکول بوده یا هیچ حکم از احکام آن تناقض نداشته باشد. تصامیمی را که آنها اتخاذ مینمایند در هر اقدامی که از جانب آنها بعمل می آید بهیچوجه سابقه (پرسدنت) ایرا بر وجود نمی آورد.

ماده دوازدهم

هرگونه تعدیل - تغییر یا تجدید نظریکه در این پروتوکول با موافقت طرفین معاهده وارد شود بهیچوجه بر معاهده یا پروتوکول شماره ۳ منضمه تاثیر ندارد .

ماده سیزدهم

این پروتوکول جزء لایتجزای معاهده بین افغانستان و ایران راجع به آب رود هلمند (هیرمند) که در شهر کابل بتاريخ ۲۲ حوت ۱۳۵۱ امضاء گردیده میباشد و از تاریخ انفاذ معاهده مرعی الاجرا است.

این پروتوکول به زبانهای پشتو - دری (فاسی) و انگلیسی هریک در دو نسخه تنظیم گردیده و دارای اعتبار مساوی میباشد . در موقع صرف مساعی جمیله مرجع ثالث و رجوع به حکمیت به متن انگلیسی مراجعه میشود .

در شهر کابل بتاريخ ۲۲ حوت ۱۳۵۱ هجری شمسی مطابق ۱۳ مارچ ۱۹۷۳ میلادی امضاء گردیده .

از جانب ایران
امیرعباس هویدا نخست وزیر
ایران

از جانب افغانستان
محمد موسی شفیق
صدر اعظم افغانستان

پروتوکول شماره ۲

درباره حکمیت

ضمیمه معاهده افغانستان و ایران راجع به آب رود هلمند (هیرمند)

ماده اول

مقصد از معاهده در این پروتوکول معاهده افغانستان و ایران در مورد آب رود هلمند (هیرمند) که بتاريخ ۲۲ حوت ۱۳۵۱ بین دولتین با امضاء رسیده است میباشد .

ماده دوم

در صورت بروز اختلاف در تعبیر یا تطبیق (اجرای) مواد معاهده در حالیکه بموجب ماده نهم آن مذاکرات دیپلوماتیک یا بعد اصرف مساعی جمیله مرجع ثالث به حل اختلاف انجام نیابد اختلاف به حکمیت محول خواهد گردید .

ماده سوم

در صورتیکه یکی از طرفین معاهده بعد از طی مراحل دوگانه مندرج ماده دو مابین پروتوکول ارجاع اختلاف را به حکمیت لازم بیند طرف مذکور با توضیح نقطه یا نقاط معینه مورد اختلاف اولاً درخواست تشکیل هیات حکمیت ((دریافت حقایق)) را طبق محتویات ماده چهارم این پروتوکول و ثانیاً در صورت لزوم تشکیل دیوان حکمیت را مطابق محتویات ماده پنجم این پروتوکول بوسیله یادداشت دیپلوماتیک با اطلاع طرف دیگر میرساند .

ماده چهارم

نمایندگان طرفین در طرف سهام بعد از وصول یاد داشت دیپلو ماتیک که در ماده سوم این پروتوکول تذکار یافته جلسه دایرو برای حصول موافقت راجع به ترکیب هیات حکمیت ((دریافت حقایق)) و طرز العملی که هیات مذکور از آن پیروی نماید سعی میورزند در صورتیکه چنین هیاتی بوجود آید و نتیجه گیری و توصیه های آن مورد موافقت دولتمین قرار گیرد موضوع حل شده بندها شسته میشود .

ماده پنجم

در صورتیکه طرفین به اساس ماده چهارم این پروتوکول درباره نتیجه گیری و توصیه های هیات حکمیت ((دریافت حقایق)) به موافقت نرسند نقطه یا نقاط اختلاف بدیوان حکمیتی که از سه عضو ترکیب یافته و تشکیل آن قرار آتی صورت میگیرد تقدیم خواهد شد :

الف- هر یک از طرفین یک نفر از اتباع خود را بعنوان حکم تعیین مینماید .
ب- حکم سوم که رئیس دیوان حکمیت میباشد در طرف سهام بعد از تعیین اعضائی که با اساسی نقره الف این ماده صورت میگیرد بموافقت طرفین تعیین میشود . در صورتیکه حکم سوم در طرف سه ماه انتخاب نکرده در طرفین یا یکی از طرفین از سر منشی (دیپلرکل) سازمان مثل متحد تقاضا مینماید تا حکم سوم را تعیین کند . رئیس دیوان حکمیت که بموجب فقره ب هدا انتخاب میشود از میان اتباع کشوری خواهد بود که با افغانستان و ایران مناسبات دوستانه داشته ولی با هیچیک از این دو کشور دارای منافع مشترک نباشد .

ج- دیوان حکمیت به اتفاق نظر طرفین برای اجرای امور خویش طرز العمل لازم و موثر که با احکام معاهده و پروتوکول شماره یک و این پروتوکول موافق باشد وضع میکند و در اجرای امور محوله مطابق به معاهده و در داخل حدود آن سعی میورزد .
د- دیوان حکمیت یک نسخه فیصله نامه (رای) صادره خویش را که بدلائل کتبی تائید شده باشد بدسترس طرفین میگذارد .

ه- فیصله (رای) صادره دیوان حکمیت قطعی و لازم الاجرا است .

ماده ششم

هرگاه عضوی از اعضای هیات حکمیت ((دریافت حقایق)) مندرج ماده چهارم یا دیوان حکمیت مندرج ماده پنجم این پروتوکول نظر بدلیلی از وظیفه بازمانه به ترتیبی که وی قبلا تعیین یا انتخاب شده بود تعویض میگردد . در آن صورت جلسات بعدی زمانی دو باره دایر میگردد که عضو جدید الانتصاب یا جدید الانتخاب موقع و وقت لازمه برای آشنا یی کامل با همه گزارشات که قبل از تعیین یا انتخابش صورت گرفته یافته باشد .

ماده هفتم

مصارف (هزینه های) هر حکم از جانب دولتی که حکم را تعیین نموده پرداخته میشود و مصارف (هزینه های) حکم سوم را طرفین مساویانه میبپردازند .

ماده هشتم

هرگونه تعدیل - تغییر یا تجدید نظر ی که در این پروتوکول (با موافقت طرفین معاهده) وارد شود به هیچوجه بر معاهده یا پروتوکول شماره یک منضمه تأثیر ندارد .

ماده نهم

این پروتوکول جزء لاینفک جزای معاهده بین افغانستان و ایران راجع به آب رود هلمند (میرمند) که در شهر کابل بتاريخ ۲۲ حوت ۱۳۵۱ امضاء گردیده میباشد و از تاریخ انفاذ معاهده مرعی الاجرا است.

این پروتوکول با زبانهای پشتو - دری (فارسی) و انگلیسی هر یک در دو نسخه تنظیم گردیده و دارای اعتبار مساوی میباشد. در موقع صرف مساعی جمیع مرجع ثالث و رجوع به حکمیت به متن انگلیسی مراجعه میشود. در شهر کابل بتاريخ ۲۲ حوت ۱۳۵۱ هجری شمسی مطابق ۱۳ مارچ ۱۹۷۳ میلادی امضاء گردید.

از جانب افغانستان

محمد موسی شفیق صدراعظم

از جانب ایران

امیر عباس هویدا نخست وزیر